

OBSAH

Předmluva	5
I. <i>Všeobecný úvod</i>	13
1. Zásobování průmyslových závodů elektrickou energií	13
2. Hlavní znaky a druhy průmyslových transformoven	14
3. Rozvaděče nn v transformovnách	20
4. Průmyslové elektrické sítě	23
II. <i>Alternátory a transformátory</i>	28
5. Synchronní generátory (alternátory)	28
a) Výkon, napětí, kmitočet a účinník	29
b) Účinnost	32
c) Přetížitelnost	33
d) Poměrná změna napětí	34
e) Otáčky	35
f) Způsoby buzení	35
g) Regulace napětí	37
h) Podmínky paralelní spolupráce	38
i) Provozní charakteristiky	39
j) Váha a rozměry stroje	39
k) Provedení se zřetelem k pracovnímu prostředí	40
l) Hluk za provozu	41
m) Větrání a chlazení	41
n) Dotazník pro generátor trojfázového proudu	49
6. Transformátory	52
a) Výkon, napětí, převod, kmitočet, účinník a proud naprázdno	53
b) Účinnost a ztráty	56
c) Přetížitelnost	59
d) Napětí nakrátko a úbytky napětí transformátoru	60
e) Regulace napětí	61
f) Způsoby vnitřního spojení	63
g) Podmínky paralelní spolupráce	67
h) Provozní charakteristiky	69
i) Váha a rozměry	69
j) Provedení se zřetelem k pracovnímu prostředí	69
k) Hluk za provozu	69
l) Použitelnost při změně podmínek a prostředí	70
m) Chlazení a větrání	70
n) Dotazník pro trojfázový transformátor	73
III. <i>Přístroje vn pro vnitřní rozvodny do 35 kV</i>	88
7. Odpojovače vn	88
a) Jmenovité napětí, jmenovitý proud a kmitočet	89
b) Přípustný zkratový proud	89
c) Vnější provedení	92
d) Rozměry odpojovačů	94
e) Přípustný vypínací výkon	94
8. Úsekový vypínač	96

9. Pojistky vn	96
a) Pojistky výfukové	97
b) Pojistky kapalinové	97
c) Pojistky plněné práškem	98
d) Jmenovité napětí a proud	99
e) Vypínací výkon	99
f) Vypínací charakteristiky	100
g) Provedení a výměna vložek	100
h) Rozměry	101
10. Vypínače vn	101
a) Olejové vypínače	102
b) Expansní vypínače	107
c) Vypínače s malým množstvím oleje	113
d) Tlakovzdušné vypínače	114
e) S magnetickým zhasením	118
f) Plynotvorné vypínače	120
g) Jmenovité napětí, proud a kmitočet	121
h) Vypínací výkon	121
i) Rychlost vypínání a jeho četnost	124
j) Způsob vestavění	125
k) Váha a rozměry	125
11. Výkonové odpojovače (odpínače)	128
12. Měřicí transformátory napětí	129
a) Jmenovité napětí primární a sekundární, krajní napětí provozovací a napětí zkušební	133
b) Jmenovitý převod	133
c) Jmenovité břemeno	134
d) Jmenovitý výkon	134
e) Jmenovitý kmitočet	134
f) Účinník sekundární strany	134
g) Chyby	134
h) Třída přesnosti	135
i) Označení svorek	136
13. Měřicí transformátory proudu	138
a) Napětí jmenovité, isolační, krajní provozovací a zkušební	140
b) Jmenovitý primární a sekundární proud, krajní provozovací proud primární	141
c) Jmenovitý převod	141
d) Jmenovité břemeno	141
e) Jmenovitý výkon	142
f) Jmenovitý kmitočet	142
g) Sekundární účinník $\cos \varphi$	142
h) Zkratová bezpečnost	142
i) Chyby	143
j) Nadproudové číslo	143
k) Třída přesnosti	143
l) Označení svorek	145
14. Podpěrné izolátory (podpěry)	148
a) Napětí	150
b) Mechanická pevnost	150
c) Rozměry a váha	152
d) Svorky	152
15. Průchodky	152
a) Napětí	153
b) Mechanická pevnost	153
c) Jmenovitý proud	154
16. Spojovací vedení	157
a) Holá vedení	157
b) Kabely	169
c) Vodiče s izolací G	180
d) Pláštové vodiče	181

IV. Přístroje pro hlavní rozvaděče nn	185
17. Pákové spínače	185
a) Napětí	186
b) Jmenovité proudy	186
c) Vypínací výkon	186
d) Odolnost proti zkratovému namáhání	187
e) Trvanlivost	188
f) Pohony a rozměry	188
18. Pojistky nn	188
a) Napětí, jmenovité proudy spodků a vložek a normou předepsaný zkratový proud závitových pojistek	188
b) Jmenovité proudy a velikosti rázového zkratového proudu pro nožové pojistky výkonové	189
c) Rozměry a váhy	190
19. Vypínače nn	190
a) Samočinné vypínače vzduchové (vzduchové jističe)	190
b) Deionový vypínač (jistič)	191
c) Jmenovité napětí, proud a kmitočet	195
d) Vypínací výkon	195
e) Rychlost vypínání	199
f) Trvanlivost	199
g) Rozměry	199
h) Uhlíkové vypínače CL	199
V. Zkratý	201
20. Všeobecné pojmy	201
a) Zkrat jako poruchové zatížení soustavy	201
b) Průběh zkratového proudu	201
c) Rozlišení zkratových proudů	202
d) Číselné vyjádření velikosti zkratových proudů	203
21. Výpočet zkratových proudů	203
a) Základní zákony pro výpočet	203
b) Vektorový diagram nesouměrných zkratů	203
c) Základní pojmy z počítání se souměrnými složkami	204
22. Zkratové údaje jednotlivých částí	207
a) Údaje synchronních generátorů	207
b) Údaje vedení	207
c) Údaje transformátorů	211
d) Zkratové údaje elektráren jako celku	217
23. Methody řešení zkratových obvodů	220
a) Jednoduše napájený obvod	221
b) Složitě zkratové obvody	226
c) Příklady podrobných výpočtů	228
d) Přídavné zkratové proudy z asynchronních strojů a konvertorů	233
24. Praktická řešení	234
a) Sestavení vzorců z probraných statí	234
b) Zanedbání podřadných vlivů	236
c) Řešení za předpokladu stálého napětí na počátku	236
d) Odhad velikosti zkratových proudů	238
e) Výpočet zkratových poměrů ze známého zkratového výkonu, udaného na př. elektrárnou	239
f) Výpočet zkratových poměrů pomocí zkratových křivek	249
g) Výpočet zkratových poměrů v sítích nízkého napětí	253
25. Vypínací zkratová výkonnost spínačů	254
a) Základní předpoklady pro posouzení zkratového výkonu vypínačů	254
b) Výpočet vypínacího výkonu vypínačů	255
c) Vypínací zkratový proud	255
d) Vztah zotaveného napětí ke skutečnému	255

26. Působení zkratových proudů	256
a) Silové účinky zkratových proudů	256
b) Výpočet oteplení zkratovým proudem	257
27. Omezení zkratových proudů	258
a) Rozdělení výkonů generátorů a transformátorů	258
b) Zvětšení odporů a reaktancí	258
c) Použití rychlých pojistek	261
VI. <i>Nebezpečná napětí a opatření k jejich zneškodnění</i>	262
28. Dnešní stav vývoje isolační bezpečnosti	262
29. Druhy a vlastnosti nebezpečných napětí	263
a) Vnitřní přepětí	263
b) Vnější přepětí	265
30. Isolace elektrických zařízení	268
a) Isolace proti vnějším a vnitřním přepětím	268
b) Isolační hladiny a zkoušení izolace	269
31. Ochrany proti přepětím	271
a) Zemnicí lana	271
b) Jiskřiště a bleskojistky	273
c) Odporníky, tlumivky a kondensátory	279
d) Uzemnění uzlu	281
e) Podkosky	282
32. Koordinace izolace	282
a) Ochranné soupravy	282
b) Koordinace vnějších hladin	285
c) Vnitřní koordinace a ochrana jednotlivých částí zařízení	286
VII. <i>Ochrany proti poruchám v sítích</i>	289
33. Všeobecný úvod	289
a) Rozbor poruch	290
b) Požadavky na ochrany průmyslových závodů	292
c) Ochranná relé	292
34. Nadproudová ochrana	296
a) Všeobecně	296
b) Ochrana proti přetížení	297
c) Ochrana proti zkratu	300
35. Ochranné přístroje proti nadproudům	301
a) Pojistky	301
b) Spouště	302
c) Nadproudová relé	305
d) Primární nadproudová relé	307
e) Sekundární nadproudová relé	315
36. Volba ochran se zřetelem k dynamickému a tepelnému namáhání primárních relé a měřicích transformátorů proudu	332
a) Všeobecné úvahy	332
b) Volba primárních relé a smyčkových měřicích transformátorů proudu ve spojení s expansními vypínači se zřetelem k dynamickému namáhání	333
c) Volba primárních relé a smyčkových měřicích transformátorů proudu ve spojení s tlakovzdušnými vypínači se zřetelem k dynamickému namáhání	334
d) Přibližné určení nejdelší přípustné doby vypínání vypínači se zřetelem k tepelnému namáhání primárních relé a měřicích transformátorů proudu	336
e) Prostředky ke zmenšení dynamického a tepelného namáhání primárních relé a měřicích transformátorů proudu	340
37. Rozdílová (diferenciální) ochrana	342
a) Nestabilizovaná rozdílová relé	347
b) Stabilizovaná rozdílová relé	348
c) Přídavná zařízení rozdílových relé	351
d) Provedení rozdílových relé	353

38. Zemní ochrana	359
a) Napětí při zemním spojení	361
b) Proudů při zemním spojení	363
39. Ochranné přístroje proti zemnímu spojení	371
a) Zařízení pro indikaci a hlášení zemního spojení v sítích s izolovaným uzlem	371
b) Zařízení pro kompensaci zemních proudů	381
c) Zhášecí tlumivky	383
d) Zhášecí tlumivky se stupňovou regulací	385
e) Zhášecí tlumivky s plynulou regulací	385
f) Ladění zhášecích tlumivek	390
g) Zjišťování vyladěného stavu	390
h) Umělé spojení jedné fáze se zemí přes odpor	392
i) Ladění za normálního chodu sítě	392
k) Zhášecí tlumivky se samočinným laděním	397
l) Přehled různých měřicích method	402
m) Zhášecí transformátory	402
Literatura	407
Seznam norem	409
Rejstřík	410